



Határozatok Tára

C-356/11. és C-357/11. sz. egyesített ügyek

O. és S.
kontra
Maahanmuuttovirasto
és
Maahanmuuttovirasto
kontra
L.

(a Korkein hallinto-oikeus [Finnország] által benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem)

„Uniós polgárság — EUMSZ 20. cikk — 2003/86/EK irányelv — Családegyesítési jog — Harmadik ország állampolgárságával rendelkező édesanyjokkal az állampolgárságuk szerinti tagállamban együtt élő kiskorú uniós polgárok — Az uniós polgárok kizárólagos felügyeleti jogát gyakorló anyák huzamos tartózkodási joga ezen tagállamban — Az anya harmadik ország állampolgárával kötött új házassága és az abból született, szintén harmadik ország állampolgárságával rendelkező gyermek révén létrejött új család — Családegyesítési kérelem az uniós polgárok származása szerinti tagállamban — Az új házastárs tartózkodási jogának elégséges források hiányára alapított megtagadása — A családi élet tiszteletben tartásához való jog — A kiskorú gyermek mindenekfelett való érdekének figyelembevétele”

Összefoglaló – A Bíróság ítélete (második tanács), 2012. december 6.

1. *Uniós polgárság — A tagállamok területén való szabad mozgáshoz és szabad tartózkodáshoz való jog — 2004/38 irányelv — Jogosultak — Uniós polgár harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtagjai — Feltétel — A szabad mozgáshoz való jogát gyakorló uniós polgár*

(2004/38 európai parlamenti és tanácsi irányelv, 3. cikk, (1) bekezdés)

2. *Uniós polgárság — A Szerződés rendelkezései — A tagállamok területén való szabad mozgáshoz és szabad tartózkodáshoz való jog — Tartózkodási engedély uniós polgár szülőjének új házastársa részére történő kiállításának valamely tagállam általi megtagadása — Megengedhetőség — Feltételek — Olyan megtagadás, amely nem fosztja meg az érintett uniós polgárt az uniós polgár jogállás révén biztosított jogok lényegének tényleges gyakorlásától*

(EUMSZ 20. cikk)

3. *Határellenőrzések, menekültügy és bevándorlás — Bevándorlási politika — Családegyesítési jog — 2003/86 irányelv — A családegyesítő fogalma — Harmadik állam állampolgárságával rendelkező szülő, akinek egyik gyermeke uniós polgár, másik gyermeke harmadik állam uniós polgár jogállással nem rendelkező állampolgára — Az új család másik, harmadik állam állampolgárságával rendelkező szülője javára benyújtott családegyesítési kérelem — Bennfoglaltság*

(2003/86 tanácsi irányelv, 2. cikk, c) pont)

4. *Határellenőrzések, menekültügy és bevándorlás — Bevándorlási politika — Családegyesítési jog — 2003/86 irányelv — Az alapvető jogok tiszteletben tartása — A családi élet tiszteletben tartásához való jog — A gyermek mindenekfelett való érdekének figyelembevételére vonatkozó kötelezettség*

(2003/86 tanácsi irányelv, (2) preambulumbekzdés, 5. cikk, (5) bekezdés, és 7. cikk, (1) bekezdés, c) pont; Az Európai Unió Alapjogi Chartája, 7. cikk, 24. cikk, (2) és (3) bekezdés)

1. Lásd a határozat szövegét.

(vö. 41., 42. pont)

2. Az EUMSZ 20. cikket úgy kell értelmezni, hogy azzal nem ellentétes az, ha valamely tagállam megtagadja a családegyesítés jogcímén kérelmezett tartózkodási engedélyt egy harmadik állam állampolgárától, még ha ez az állampolgár együtt is kíván lakni házastársával, aki szintén harmadik állam állampolgára, és jogszerűen tartózkodik az említett tagállamban, valamint olyan uniós polgár gyermek anyja, aki a korábbi házasságából született, továbbá a jelenlegi házasságából született gyermekkel, aki szintén harmadik állam állampolgára, amennyiben az ilyen megtagadás nem fosztja meg az érintett uniós polgárt az uniós polgár jogállás révén biztosított jogok lényegének tényleges gyakorlásától.

Annak megállapításához, hogy jár-e ilyen hatással e megtagadás, figyelembe kell venni azt a tényt, hogy az uniós polgár gyermek kizárólagos felügyeletét ellátó, harmadik állam állampolgárságával rendelkező személy állandó tartózkodási engedéllyel rendelkezik az érintett tagállamban, így jogilag sem őt, sem az általa eltartott uniós polgárt nem terheli semmilyen kötelezettség arra vonatkozóan, hogy akár az adott tagállam, akár az Unió egészének területét elhagyják.

Az új családdal kapcsolatos mérlegelés keretében releváns e felmenő azon tagállam területének elhagyására vonatkozó döntésének a családi életre esetleg gyakorolt hatása is, amelynek állampolgára az uniós polgár.

E tekintetben azonban pusztán az a tény, hogy gazdasági okokból vagy a családi egységnek az Unió területén történő fenntartása érdekében kívánatosnak tűnhet, hogy a harmadik államok állampolgáraiból és egy kiskorú uniós polgárból álló család tagjai ezen uniós polgárral együtt tartózkodhassanak azon tagállam területén, amelynek ezen uniós polgár az állampolgára, önmagában nem elégséges annak megállapításához, hogy ezen uniós polgár kénytelen volna elhagyni az Unió területét, amennyiben e tartózkodási jogot nem adnák meg számára.

Sem az a tény, hogy az a harmadik állam állampolgárságával rendelkező személy, aki számára tartózkodási engedélyt családegyesítés jogcímén kérelmeztek, a családegyesítővel és a többi családtagjával együtt lakik-e, vagy sem, sem az ezen, harmadik állam állampolgárságával rendelkező személy és az uniós polgár közötti vér szerinti kapcsolat hiánya nem meghatározó e vizsgálat során.

Figyelembe kell venni ellenben azt a tényt, hogy a harmadik állam állampolgárságával rendelkező személy, aki számára a tartózkodási jogot kérelmeztek, sem jogi, sem gazdasági vagy érzelmi szempontból nem viseli ezen uniós polgár gondját. Ugyanis éppen a kiskorú uniós polgár és a harmadik állam állampolgárságával rendelkező személy közötti eltartotti viszony az, amely az uniós polgárság hatékony érvényesülését akadályozhatja, amennyiben ez az eltartotti viszony vezet ahhoz, hogy az uniós polgár az ilyen megtagadó határozat következményeképpen lesz kénytelen elhagyni nemcsak azon tagállam területét, amelynek állampolgára, hanem egyáltalán az Unió egészének területét is.

(vö. 49–56., 58., 82. pont és a rendelkező rész)

3. A tartózkodási engedély iránt családegyesítés jogcímén harmadik állam állampolgárságával rendelkező olyan személy javára benyújtott kérelem, aki szintén harmadik állam állampolgárságával rendelkező, e tagállamban jogszerűen tartózkodó házastársával – aki a korábbi házasságából született uniós polgár gyermek anyja – és a házasságukból született, szintén harmadik állam állampolgárságával rendelkező gyermekkel kíván együtt élni, a családegyesítési jogról szóló 2003/86 irányelv hatálya alá tartozik.

Tekintettel ugyanis ezen irányelvnek a családegyesítés elősegítésére irányuló céljára, valamint arra a védelemre, amelyben ezen irányelv a harmadik államok állampolgárait és különösen a kiskorúakat részesíteni kívánja, nem zárható ki ezen irányelv alkalmazása kizárólag azon tény alapján, hogy valamely harmadik állam állampolgárságával rendelkező kiskorú szülője egyben egy korábbi házasságából származó uniós polgár szülője is.

(vö. 68., 69., 82. pont és a rendelkező rész)

4. A családegyesítési jogról szóló 2003/86 irányelv 7. cikke (1) bekezdésének c) pontját úgy kell értelmezni, hogy a tagállamok ugyan megkövetelhetik annak igazolását, hogy a családegyesítő a saját maga és családtagjai eltartásához elégséges állandó és rendszeres forrásokkal rendelkezik, e jogosultsággal azonban csak az Európai Unió Alapjogi Chartája 7. cikkének, valamint 24. cikke (2) és (3) bekezdésének fényében élhetnek, amely rendelkezések arra kötelezik a tagállamokat, hogy a családegyesítési kérelmeket az érintett gyermekek érdekeinek figyelembevételével és a családi élet elősegítése érdekében, valamint olyan módon vizsgálják, hogy az ne veszélyeztesse sem az irányelv célját, sem annak hatékony érvényesülését.

Minthogy a családegyesítés engedélyezése tekinthető főszabálynak, a 2003/86 irányelv 7. cikke (1) bekezdésének c) pontjában foglalt lehetőséget szűken kell értelmezni. A tagállamok tehát csak oly módon élhetnek a számukra biztosított mérlegelési mozgástérrel, hogy az ne veszélyeztesse az irányelv célját, valamint hatékony érvényesülését.

Igaz ugyan, hogy a Chartának a családi életnek a gyermek szempontjából való fontosságát hangsúlyozó 7. és 24. cikke nem értelmezhető oly módon, hogy az a tagállamokat megfosztja a családegyesítési kérelmek mérlegelésének az államok rendelkezésére álló lehetőségétől. Ugyanakkor az ilyen vizsgálat során, amely többek között annak megállapítására irányul, hogy teljesülnek-e a 2003/86 irányelv 7. cikk (2) bekezdésében előírt feltételek, ezen irányelv rendelkezéseit a Charta 7. cikkének, valamint 24. cikke (2) és (3) bekezdésének fényében kell értelmezni és alkalmazni, amint az egyébként ezen irányelv (2) preambulumbekkezdéséből, továbbá 5. cikkének (5) bekezdéséből is kiderül, amely arra kötelezi a tagállamokat, hogy a családegyesítési kérelmeket az érintett gyermekek érdekeinek figyelembevételével és a családi élet elősegítése érdekében vizsgálják. Így a hatáskörrel rendelkező nemzeti hatóságok feladata, hogy a 2003/86 irányelv végrehajtása és a családegyesítési kérelmek vizsgálata során az összes érintett érdek kiegyensúlyozott és méltányos értékelését elvégezzék, különösen figyelembe véve az érintett gyermekek érdekeit.

(vö. 74., 79–82. pont és a rendelkező rész)